

Галина СОЛОІДЕНКО

Стан та перспективи розвитку бібліотечної термінології

*«Не знаючи термінології, не можна ні науку вперед посувати,
ні передавати її здобутки народові».*
(Г. Холодний)

У статті дається характеристика термінологічних словників з бібліотечної справи та суміжних галузей знань, що видані за останні десять років. Проаналізовано стан справ з розробки бібліотечної термінології у країні, розглянуто правові та організаційні засади розвитку її в електронному середовищі. Викладено основні підходи щодо постановки цього питання в НБУВ.

Турбота про збереження та розвиток власної мови, сприяння виробленню та впровадженню сучасної термінології є одним з найважливіших елементів державної політики кожної країни. Поза сумнівом, чистота, багатство, культура мови – це наша спільна справа, і зрушити й просунути її вперед можна тільки об'єднаними зусиллями всієї наукової громадськості, насамперед безпосередньо причетних до неї організацій, установ і закладів.

Наукова термінологія – важлива складова сучасної мови. В науці терміни виконують кілька функцій, і основною є фіксація знання, вираження категорій і понять, які в свою чергу є змістом наукових визначень. За допомогою термінів здійснюється передача знань у часі і просторі, зокрема, навчання і обмін знаннями між ученими і фахівцями, в тому числі і між тими, що належать до різних галузей науки.

Мовне поле наукової літератури створюється всім комплексом мовних засобів – лексичних, морфологічних, синтаксичних. Наявність розгалуженої системи термінів є, мабуть, найхарактернішою рисою мови науки. Термінологія в науковому тексті несе на собі центр ваги інформації. Терміни народжуються в результаті узагальнення й абстрагування певних явищ, що є об'єктами пізнання, але в свою чергу вони стають знаряддям наукового мислення і пізнання, бо без них неможливий ні точний опис, ні узагальнення. Сукупність термінів, пов'язаних між собою понятійними зв'язками, складає термінологію, або термінологічну систему.

Поняття «термін» у науці сформувалося на початку ХХ ст. І хоча протягом десятиліть визначен-

ня терміна змінювалося, основне у специфіці терміна – його спеціальне, професійне вживання – збереглося.

Енциклопедія «Українська мова» визначення терміна трактує так: «Термін (лат. terminus – рубіж, межа) – слово або словосполучення, що позначає поняття певної галузі науки, техніки тощо»¹. Основними ознаками терміна є: системність; наявність дефініцій; тенденція до однозначності в межах свого термінологічного поля, тобто термінології певної галузі; стилістична нейтральність; точність семантики, висока інформативність.

Термінологія – категорія змінна. Вона «генетично» залежна від відповідної науки, її розвитку, через те постійно має переглядатися для того, щоб термін найточніше передавав суть понять, їх місце у системі, а водночас щоб новостворені чи запозичені терміни органічно пов'язувалися з наявними, не порушуючи оригінальності та структурності кожної конкретно взятої терміносистеми.

Ситуація, що склалася в Україні у галузі забезпечення бібліотечної науки і практики відповідними термінами і поняттями, далеко не оптимістична. За радянських часів бібліотечна Україна послуговувалася виключно російською термінологією. Окремі українські фахові видання не вирішували цю проблему, тому що, власне, не ставили за мету розробити національну термінологію, а користувалися перекладами (найчастіше – прямими кальками) з російської мови.

Серед основних чинників, що зумовлюють необхідність впорядкування бібліотечної термінології,

Солоіденко Галина Іванівна, н. с. НБУВ.

¹ Українська мова : Енциклопедія. – К. : Вид-во «Укр. енцикл. ім. М. П. Бажана», 2000. – С. 629.

сьогодні можна назвати такі:

- ◇ відродження й поширення української мови на усі сфери життя суспільства;
- ◇ постійний розвиток і вдосконалення бібліотечної науки;
- ◇ вплив на термінологічну систему бібліотекознавства суміжних наук і галузей знань;
- ◇ активне співробітництво зі світовою бібліотечною спільнотою, розширення й поглиблення контактів з колегами інших країн, зростання уваги до їхнього досвіду.

Проблеми бібліотечної термінології в Україні стали відчутними у ході розробки власного бібліотечного законодавства. Підготовка законів, численних підзаконних актів, державних стандартів, інших нормативно-правових документів наочно продемонстрували те, що в країні ще немає загальноприйнятої, усталеної бібліотечної термінології.

Усі ці обставини визначили термінознавчі дослідження пріоритетними, а бібліотечне термінознавство – науковою дисципліною, предметом якої є виявлення та описування бібліотечних термінів.

Основним засобом вноормування та кодифікації термінології є термінографічна діяльність, тобто розробка різного виду термінологічних словників. Починаючи з 1991 р. в Україні було видано низку спеціальних термінологічних словників з бібліотечної справи, бібліографії, архівознавства, книгознавства та інформатики. Так, наприклад, Українською академією інформатики та Українським інститутом науково-технічної та економічної інформації у 1995 р. видано «Толковый словарь по основам информационной деятельности»², у третьому розділі якого подано терміни з бібліотечно-бібліографічної діяльності. Позитивним є вміщення у словнику нових термінів з галузі економіки, зовнішньоекономічної, патентно-ліцензійної діяльності, права, маркетингу, реклами, інтелектуальної і промислової власності, соціології.

Однак дане видання має певні недоліки, а саме те, що терміни наведено російською, українською та англійською мовами, а їх визначення – лише російською. Бібліотечну термінологію автори подали за російськомовними, вже дещо застарілими, джерелами, в основному за ГОСТами СИБИД та термінологічним словником «Библиотечное дело» (М., 1986).

У 1998 р. Українським державним науково-дослідним інститутом архівної справи та документо-

знавства видано термінологічний словник «Архівістика»³. Даний словник є коротким архівним українським термінологічним тлумачним нормативним словником, який включає понад 800 термінів, що належать до професійної лексики архівістів. Значна частина термінів, наведених у словнику, є спільними для архівознавства, бібліотекознавства, книгознавства та документознавства. «Архівістика» – це український словник не лише тому, що викладений українською мовою і подає її лексичну норму, а й тому, що в ньому розкрито основну проблематику саме української архівістики з її особливостями і відмінностями.

Книжковою палатою України в 1999 р. видано «Короткий термінологічний словник із бібліографознавства та соціальної інформатики»⁴. Даний словник містить основні терміни з бібліографознавства та соціальної інформатики та їх визначення українською мовою, а також еквіваленти термінів російською та англійською мовами. Умотивованим є те, що всі терміни згруповано у тематичні розділи та пронумеровано. Для пошуку визначення того чи іншого терміна можна застосовувати алфавітні покажчики термінів українською, російською та англійською мовами. У списку використаних джерел зазначено закони України, навчальні посібники, російсько-українські словники та стандарти.

Автор передмови професор Г. М. Швецова-Водка обгрунтувала актуальність та охарактеризувала стан справ з розробки бібліографознавчої термінології в Україні. Цей термінологічний словник вигідно відрізняється від відомих нині словників бібліотечних термінів не лише повнотою охоплення саме бібліографічних термінів, а й тим, як вони систематизовані та дібрані.

Останнім часом стали видаватися перекладні російсько-українські, англо-українські термінологічні словники з бібліотечної справи та інформатики. Так, наприклад, члени бібліотечного англійського клубу Української бібліотечної асоціації на добровільних засадах взяли участь у підготовці «Англо-українського тлумачного словника з бібліотечної справи та інформатики»⁵. Словник містить понад 500 найпоширеніших сучасних термінів і тер-

³ Архівістика: Термінологічний словник / Авт.-упорядк. К. Є. Новохатський, К. Т. Селіверстова та ін. – К., 1998. – 106 с.

⁴ Короткий термінологічний словник із бібліографознавства та соціальної інформатики. – К. : Кн. палата України, 1999. – 115 с.

⁵ Англо-український тлумачний словник з бібліотечної справи та інформатики / Українська бібліотечна асоціація. – К., 1999. – 57 с.

² Толковый словарь по основам информационной деятельности. – К. : УкрИНТЭИ, 1995. – 252 с.

мінологічних понять, які використовуються в бібліотечно-інформаційній роботі та суміжних галузях знань, для пошуку взаємопов'язаних понять застосовано перехресні посилання.

Проте значно збіднює дане видання та ускладнює пошук відсутність систематичного та алфавітного покажчиків термінів українською мовою та списку використаних джерел. Подекуди автори не завжди досягають чіткості в знаходженні українських відповідників, окремі терміни, наведені у словнику, не характерні для української мови, а тому не прийнятні для використання фахівцями. Наприклад: «описова бібліографія», «перелічувальна бібліографія», «переглянуте видання», «експортне видання», «некнижкові матеріали», «матеріал швидкоминучої цінності», «не наше видання» тощо.

Міжнародним фондом «Відродження» у 1998 р. видано «Російсько-англо-український словник з інформатики та обчислювальної техніки»⁶, до якого включено понад 15 тис. термінів з інформатики, кібернетики, обчислювальної техніки та програмування. Значна кількість термінів, поданих у словнику, має загальнонаукове значення і може використовуватися і в бібліотечній справі. Наприклад: «дані», «база даних», «код», «носій» тощо. Позитивним є і те, що словник підготовлений відповідно до норм останнього видання «Українського правопису»⁷ та вміщує граматичну характеристику слів.

Термінології інформатики в наш час приділяється достатньо уваги. В Україні формується нова система суспільних відносин в інформаційній сфері, ця сфера для свого упорядкування потребує відповідного правового забезпечення. Інститутом приватного права і підприємництва Академії правових наук України в 1998 р. видано «Словник основних легалізованих термінів з інформаційного законодавства України»⁸. Пропоноване видання справді нове, про що свідчить введення у широкий науковий обіг значної кількості термінів та понять, пов'язаних зі сферою інформаційних відносин в Україні, що знайшли своє юридичне закріплення в чинних законодавчих актах України. Терміни, що подаються у словнику, наводяться з текстів «Відомостей Верховної Ради України», після визначення кожного терміна

подається посилання на статтю певного закону, а також на відповідний номер «Відомостей Верховної Ради».

Нещодавно у видавництві «Обереги» під редакцією проф. Тараса Кияка за підтримки Державного фонду фундаментальних досліджень Міністерства освіти і науки України вийшов «Українсько-російсько-англійсько-німецький тлумачний та перекладний словник термінів ринкової економіки»⁹. Видання пропонує понад 2000 термінів з різних галузей ринкової економіки, які стануть у пригоді всім, хто цікавиться економічною термінологією, в тому числі і бібліотекарям.

Перелічені видання тією чи іншою мірою містять бібліотечну та суміжні з нею термінології, але, на жаль, доводиться констатувати, що на сьогодні в Україні ще немає загальноприйнятої термінології. Здебільшого фахівці продовжують користуватися російським термінологічним словником «Библиотечное дело»¹⁰. І хоча цей словник багато в чому застарів і не задовольняє потреби фахівців, але за відсутності аналогічного україномовного видання залишається поки що основним довідковим посібником.

Термінологічний вибух в Україні, спричинений державним статусом української мови та економічними потребами молоді держави, зумовив значною мірою некеровану ланцюгову реакцію творення різних словників. Часто до цього процесу долучаються не лише фахівці, а й просто дилетанти. Результатом є поява нових словників-метеликів, у яких просто «перелицьовуються» російські терміни на нібито український лад.

З питання створення національної словникової бази ухвалено низку документів, серед яких Указ Президента України від 7 серпня 1999 р. № 967/99 «Про розвиток Національної словникової бази», згідно з яким планується створення серії фундаментальних академічних словників нового покоління, зокрема вже в суто електронній формі, та інтелектуальних лінгвістичних систем.

Сьогодні у розв'язанні проблеми національної термінології беруть участь Інститут української мови, Український мовно-інформаційний фонд та Комітет наукової термінології НАН України, Технічний комітет стандартизації науково-технічної термінології Держстандарту України.

⁶ Російсько-англо-український словник з інформатики та обчислювальної техніки. – К.: Спалах, 1998. – 504 с.

⁷ Український правопис / НАН України; Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні. – 5 вид., стереотип. – К.: Наук. думка, 1996. – 240 с.

⁸ Словник основних легалізованих термінів з інформаційного законодавства України. – К.: Ін-т приватного права і підприємництва України, 1998. – 37 с.

⁹ Українсько-російсько-англійсько-німецький тлумачний та перекладний словник термінів ринкової економіки. – К.: Обереги, 2001. – 622 с.

¹⁰ Библиотечное дело: Терминолог. слов. / Гос. б-ка им. В. И. Ленина. – 2-е изд. – М., 1986. – 224 с.

Український мовно-інформаційний фонд, утворений у 1991 р. при НАН України, здійснює дослідження системної структури природної мови, розробку інтелектуальних мовно-інформаційних технологій і систем, створення національної словникової бази та інформаційних систем у царині україністики, формування документальної комп'ютерної бібліотеки української мови і літератури.

Фонд започаткував видання серії фундаментальних економічних словників нового покоління під назвою «Словники України». Сьогодні світ побачило вже понад десять словників цієї серії. Урядом затверджено програму формування національної словникової бази, координатором якої визначено Український мовно-інформаційний фонд. Програмою передбачається випустити до 2007 р. 67 фундаментальних лінгвістичних праць – як у вигляді традиційних словників, так і у вигляді комп'ютерних систем опрацювання мови.

Стандартизація – традиційний та ефективний інструмент правового регулювання, який понад 30 років активно використовується в бібліотечній справі. Основне завдання стандартів для нашої галузі полягає передусім у тому, що вони започаткували і продовжують роботу із впорядкування терміновживання. Значна частина українських стандартів з бібліотечної справи є термінологічними.

Інститут прикладної інформатики за дорученням Держстандарту України в 1994 р. видав ряд термінологічних стандартів, а саме: ДСТУ 2392-94 «Інформація та документація. Базові поняття: Терміни та визначення»; ДСТУ 2394-94 «Інформація та документація. Комплектування фонду, бібліографічний опис, аналіз документів: Терміни та визначення»; ДСТУ 2395-94 «Інформація та документація. Обстеження документа, встановлення його предмета та відбір термінів індексування: Загальні вимоги»; ДСТУ 2398-94 «Інформація та документація. Інформаційні мови: Терміни та визначення».

Ці стандарти розроблялися на базі міжнародних стандартів, затверджених Міжнародною організацією зі стандартизації, що, безумовно, надає їм ваги. Однак деякі терміни та їх визначення є дещо несподіваними і неузгодженими з бібліотечними технологіями, що впроваджені в бібліотеках України, деякі бібліотечнознавчі терміни взагалі відсутні. При підготовці згаданих українських стандартів автори не організували їх широкого обговорення серед фахівців бібліотечної справи, до складу робочих груп з їх підготовки не були залучені бібліотекарі-

практики, що й позначилося на якості цих документів.

Слід зауважити, що стандартизація як найрадикальніший засіб упорядкування професійної бібліотечної термінології була розпочата без належної теоретичної, методичної і лексикографічної бази, тобто без урахування комплексу умов, необхідних для створення стандартів.

Незабаром має набрати чинності новий міждержавний транслітераційний стандарт. Через зволікання із його затвердженням державні установи ось уже чотири роки змушені послуговуватися тимчасовим рішенням Комісії з питань правничої термінології, згідно з яким українські власні назви передаються засобами англійської мови.

Аналіз фахової літератури свідчить про відсутність робіт узагальнюючого характеру, присвячених комплексному вивченню бібліотечнознавчої термінології. Окремі аспекти цієї теми знайшли відбиття в дисертаційних дослідженнях і наукових публікаціях Г. М. Швецової¹¹, С. Г. Кулешова¹², Т. В. Варави¹³.

Серед публікацій з цього питання можна виділити роботи таких авторів, як Г. М. Швецова, проф. кафедри бібліографознавства Рівненського державного гуманітарного університету, Л. Я. Філіпова, проф. кафедри інформаційно-документних систем Харківської державної академії культури, Т. В. Новальська, доц. Київського національного університету культури і мистецтв.

Необхідні подальші дослідження фахової термінології бібліотечнознавства, які б у майбутньому стали базою для підготовки та видання словників, довідників, тезаурусів, довідкових банків термінів тощо.

Останнім часом у бібліотечно-інформаційній діяльності дедалі ширше використовується термінологія обчислювальної техніки. Разом з нею в наш побут увійшли англійські слова і сленг, причому часто англійське слово (як правило, зрозуміле) не зовсім точно співпадає за змістом з тим значенням, яке прийнято у оточенні користувачів обчислювальної та інформаційної техніки.

¹¹ Швецова Г. М. Документ і книга в системі соціальних комунікацій / Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2001. – 438 с.

¹² Кулешов С. Г. Типологія наукових документів: історія та сучасний стан : Дис. ... д-ра іст. наук / Київ. держ. ін-т культури. – К., 1997. – 412 с.

¹³ Варави Т. В. Діяльність та науково-довідкові видання словникових комісій Всеукраїнської академії наук (1918–1933): Дис. ... канд. іст. наук / НАН України; Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – К., 2000. – 241 с.

Звісно, слід уникати вживання чужомовних слів, особливо жаргону, сленгу, замінюючи їх нормативною українською мовою. Однак тут є свої труднощі: по-перше, передові позиції з розробки та впровадження обчислювальної техніки посідають держави та компанії, які широко використовують англійську мову, тому спеціальні терміни просто «від народження» є англомовними; по-друге, англійські технічні терміни, як правило, значно коротші та компактніші за українські.

На сьогодні нагальною є проблема унормування вживання чужомовних слів, які останнім часом заповнили наш мовний простір. Необхідно визначитися, які терміни слід перекласти на українську мову, а які – транслітерувати. Адже дослівний переклад деяких англомовних термінів на українську мову може призвести до абсурду, наприклад: Web-page – павутинна сторінка, Internet – міжмережа тощо. Крім того, в українській мові вже узвичаїлися слова «Інтернет», «веб-сайт», «мультимедіа» тощо, хоча спочатку писали їх тільки латиницею. Отже, необхідно віднайти розумне, оптимальне співвідношення українських та іноземних термінів, давати україномовні версії нових понять. У цьому плані нам треба брати приклад з поляків, які для іноземних запозичень створили польські відповідники.

Важливою складовою розвитку сучасної бібліотечної термінології є дослідження та відродження термінів, які вже функціонували. Так, видатний український бібліограф, книгознавець Ю. О. Меженко у своїх опублікованих працях дав визначення окремих термінів та понять: «бібліографічна одиниця», «бібліографічний опис», «бібліографічний запис». В особистому архіві Ю. Меженка є картки з визначенням бібліографічних термінів. І як стверджує дослідниця його архіву Н. Стрішенець, можливо, це була підготовча робота до видання термінологічного словника чи бібліотечної енциклопедії.

Бібліограф-практик Ю. Меженко у процесі підготовки бібліографії російської періодики сформулював такі поняття, як «періодичне видання», «неперіодичне видання», «напівперіодичне видання» тощо. На початку 20-х років в українській бібліографії набув поширення термін «карткографія». Ю. Меженко ж віддавав перевагу терміну «схедографія» і користувався ним упродовж усього творчого життя. Для Ю. Меженка схедограма не просто включала більшу від формального бібліографічного опису кількість елементів. Вона несла багатше смислове навантаження, була окремою закінченою складовою архітектоніки бібліографічного покажчика, для якої,

залежно від конструктивних завдань, вироблялась окрема схема¹⁴.

Сучасним дослідникам та розробникам термінології з бібліотекознавства, бібліографознавства, книгознавства слід розглянути можливість повернення до наукового обігу цих раніше широкоживаних слів та понять.

Питання про те, як прикро мало ми черпаємо із бездонної скарбниці української мови – важливе, гостре, воно потребує постійного осмислення і обговорення, і публікації щодо засмічення мови, неправильного слововживання – це лише початок великої і історично значущої справи розробки власної термінології та утвердження української мови.

Можна стверджувати, що сьогодні справа з розробки та впорядкування спеціальної бібліотечної термінології належним чином не організована. Бібліотечна наука до цього часу не має власне професійної термінології, не існує повного словника бібліотечних термінів та україномовного довідника бібліотекаря.

Назріла нагальна потреба ретельно переглянути, впорядкувати та удосконалити бібліотечну термінологію. Робити це необхідно уже тепер, тому що саме зараз іде процес напрацювання бібліотечного законодавства, розробляються державні стандарти, видаються підручники, вводяться нові дисципліни, навчальні курси. Термінологічні дослідження набувають особливої значущості для деталізації таблиць бібліотечно-бібліографічної класифікації, вирішення проблем лінгвістичного забезпечення автоматизованих інформаційно-пошукових систем.

Причиною нинішнього стану української бібліотечної термінології є слабка організація роботи з цього питання у провідних бібліотеках держави та відсутність будь-яких інституцій (комісій чи комітетів) з даної проблематики на державному або галузевому рівнях.

Роль консультативного та координаційного центру з питань термінології бібліотечної справи бере на себе найбільша книгозбірня України – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, яка має найвищий науковий потенціал, фахівців з суміжних галузей (книгознавство, архівознавство та інформатика), налагоджені зв'язки з Інститутом української мови й Українським мовно-інформаційним фондом НАН України та напрацьовані бази даних (БД) бібліотечної термінології.

До складу Комісії з розробки бібліотечної термінології слід включити представників державних,

¹⁴ Стрішенець Н. В. Бібліографічна спадщина Юрія Меженка / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – К., 1997. – С. 98.

спеціальних бібліотек, бібліотечних вищих навчальних закладів, мовознавців-лексикологів тощо.

Зрозуміло, що процес формування національної бібліотекознавчої термінології триватиме, тому сьогодні важливо, щоб кожний науковий підрозділ Бібліотеки вів картотеку чи БД термінів та понять стосовно своєї тематики, призначив співробітників, які б відстежували, досліджували, вивчали та пропонували до розгляду комісії окремі термінологічні визначення та поняття.

До кожного терміна необхідно дати ретельно продумане визначення, що може супроводжуватися відповідними поясненнями, схемами; бажано також зазначити всі синоніми даного терміна і підстави щодо вибору означеного. Важливо також, щоб поряд з кожним терміном були подані терміни держав СНД і їх найбільш поширені зарубіжні еквіваленти. В робочих картотеках, БД слід вказати джерело (звідки взято даний термін) та ким, коли і за яких умов він був прийнятий до вживання.

Не менш важливо організувати у фахових виданнях публікації, дискусії з питань бібліотечної термінології, обговорення найбільш проблемних та значущих термінів, наприклад таких, як: інформаційна діяльність бібліотеки, інформаційні ресурси бібліотек, типи і види бібліотек, книжкові пам'ятки, колекції, електронні документи тощо, які потребують колегіального визначення та законодавчого закріплення. Бо видається парадоксальним, коли окремим фахівцям з багаторічним стажем роботи важко підібрати еквівалент до російського терміна «обращаемость

фонда», коли у фаховій літературі вживаються ненормативні терміни, наприклад такі, як: «схоронність документів», «дослідник документів» тощо.

Бібліотекарі повинні зробити свій вагомий внесок не лише у розробку фахової термінології та видання різного роду словників, довідників, енциклопедій, а й у державне мовне будівництво.

Література

1. Захистимо мову від реформаторів // Літературна Україна. – 2001. – 22 лют.
2. Кулешов С. Про значення поняття «документ» // Бібл. вісн. – 1995. – № 1. – С. 1–4.
3. Лейчик В. М. Интеграция наук и унификация научно-технических терминов // Вестник Академии наук СССР. – 1980. – № 8. – С. 39–45.
4. Новальська Т. В. Сучасна термінологія і типологія в бібліотечно-інформаційному обслуговуванні // Бібліотечна наука, освіта, професія у демократичній Україні : Зб. наук. праць / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – К., 2000. – Вип. 2. – С. 72–78.
5. Панько Т. І., Кочан І. М., Мацюк Г. П. Українське термінознавство : Підручник. – Л. : Світ, 1994. – 216 с.
6. Справочник библиотекаря / Науч. ред. А. Н. Ванеев, В. А. Минкина. – СПб. : Профессия, 2000. – 425 с.
7. Український правопис і наукова термінологія: Історія, концепції та реалії сьогодення : Матеріали засідань Мовознавчої комісії та Комісії всесвітньої літератури НТШ у Львові 1994 – 1995 рр. / Олег Купчинський (ред.). – Л., 1996. – 161 с.
8. Філіпова Л. Системи управління електронним документообігом: загальні поняття термінології, організації, технології (зарубіжний досвід) // Вісн. Книжкової палати. – 2001. – № 4. – С. 15–18.
9. Швецова-Водка Г. М. Інформаційна діяльність бібліотеки: термінологічний підхід // Бібліотека. Наука. Культура. Інформація : Наук. праці НБУВ. – К., 1998. – Вип. 1. – С. 242–246.

Інформація

Згідно з «Планом підвищення кваліфікації співробітників Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського на 2002 рік» 29 травня було проведено чергове заняття на тему: «Стан та перспективи розвитку бібліотечної термінології».

Науковий співробітник відділу загального бібліотекознавства НБУВ Солоіденко Г. І. у своєму виступі зауважила, що незважаючи на появу низки термінологічних словників з бібліотечної справи, бібліографії, архівознавства, книгознавства та інформатики бібліотечна наука до цього часу не має власне професійної термінології, не видано повного словника бібліотечних термінів, україномовного довідника бібліотекаря.

Стан українського бібліотекознавства за останні десять років свідчить про нескоординовану роботу

з цього питання у провідних бібліотеках країни, відсутні будь-які термінологічні комісії або комітети на державному чи галузевому рівнях. Сьогодні постала нагальна потреба ретельно переглянути, впорядкувати та удосконалити бібліотечну термінологію.

Доповідка проінформувала про термінологічну діяльність УНІК, ВБУ, Одеського бібліотечного об'єднання у 20-х рр. ХХ ст.

Було запропоновано у підрозділах НБУВ визначити відповідальних осіб, які б досліджували, вивчали та пропонували до розгляду спеціалістів певні термінологічні визначення, вели робочі картотеки та бази даних термінів стосовно своєї тематики, започаткувати відкрите обговорення на сторінках фахових часописів сучасної бібліотекознавчої термінології.